UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Tudnivalók a II. fokozati vizsgára készülő tanítók számára

A Babes-Bolyai Tudományegyetem Székelyudvarhelyi Kihelyezett Tagozatán **2020 augusztus 27-én, 9 órai** kezdettel kerül megszervezésre a tanítók II. fokozati vizsgája.

Az idén a járványhelyzet okán változott a vizsgaszabályzat, elsősorban a vizsgaforma tekintetében, az alábbiak szerint:

- **egyetlen írásbeli** vizsgát tesznek a jelöltek[1]. Ez magában foglalja a román, magyar, matematika és ezek módszertana, illetve a pedagógia területén szerzett tudás mérését egyaránt. Ez azt is jelenti, hogy a korábbi évek gyakorlatától eltérően **pedagógiából nem lesz szóbeli vizsga**.
- tehát ezen tárgyak mindenikéből fognak tételt kapni, de egyetlen vizsga keretében írnak mindenikből. A tárgyak súlyozása: 50% pedagógia, 50% a másik három terület együttesen.

A vizsga helyszíne: BBTE, Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet, Székelyudvarhelyi Tagozat, Budvár utca 2. szám. I. emelet

Az alábbiakban olvashatják mindenik területhez tartozóan a tematikát, az ajánlott szakirodalmakkal együtt.

Sikeres felkészülést kívánunk mindenkinek!

dr. Barabási Tünde

- egyetemi docens -

Székelyudvarhely, 2020 június 22.

---

[1] ORDIN Nr. 4303/2020 din 21 mai 2020 - pentru modificarea şi completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învăţământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educaţiei, cercetării, tineretului şi sportului nr. 5.561/2011
EMITENT: MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI CERCETĂRII
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 438 din 25 mai 2020

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

II. fokozati **pedagógia** vizsgatematika tanítók számára

I. A nevelés és oktatásügy a tudásalapú társadalomban. A nevelés európai dimenziói

1. Nevelés a tudásalapú társadalomban. A nevelés társadalmi fejlődésre gyakorolt hatásai
   a.) A nevelés egyéni és társadalmi fejlődésre gyakorolt hatásai. A nevelés mint az emberi erőforrásba való befektetés
   b.) A nevelés a helyi, regionális, nemzeti, európai és az egész világon érvényes elvárások kereszttüzében
   c.) A globalizáció nevelésre gyakorolt hatásai, megnyilvánulási formák, következmények
   d.) Az elemi oktatás mint az oktatási-nevelési folyamat alapja
   e.) Napjaink társadalmi változásai és az ehhez kapcsolódó nevelési igények, kihívások
   f.) Innováció és reform a romániai elemi oktatásban
2. A nevelés európai „újraépítése". Az európai képesítési keretrendszer (European Qualifications Framework)- EQF
   a. Az európai képesítések alapelvei (az egész életen át tartó tanulás, a tanulás eredményességének előtérbe helyezése, a nonformális és informális tanulás eredményei, irányítás és tanácsadás)
   b. Az európai képesítési keretrendszer szintjei
   c. Kulcskompetenciák az európai nevelésben
3. Minőségbiztosítás a nevelésben – az oktatási-nevelés rendszerek fejlesztésének alapja
   a. A minőség fogalma a nevelésben
   b. A minőségbiztosítás menedzsmentje az oktatási intézmények szintjén
   c. A képzési programok felmérésének és monitorizálásának eljárásai
   d. Az oktatásügyi változások menedzsmentje
4. A nevelés területei és formái
   a. A nevelés alapvető területei: értelmi, erkölcsi, esztétikai, testi és technológiai nevelés
   b. A nevelés újszerű területei: környezetvédelmi, egészségre, interkulturális, békére, demokráciára, európai életre nevelés és egyéb területek
   c. A nevelés alapvető formái: formális, nonformális és informális nevelés. Ezek pozitív és negatív egymásra gyakorolt hatása

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

5. A nevelés, permanens és élethosszig tartó nevelés dinamikája
   a. A társadalmi fejlődés jelenlegi és jövőbeli kihívásai és a nevelés. A nevelés, permanens nevelés és önnevelés dinamikája
   b. A permanens nevelés mint egy integratív pedagógiai paradigma
   c. A nevelés, alapképzés, folyamatos képzés és önképzés
   d. Az elemi oktatás szerepe az élethosszig tartó (Lifelong Learning) paradigma kialakításában

II. A nevelés, nevelhetőség és személyiségfejlődés

1. A személyiség fogalma. Elméletek, modellek, megközelítések
   a. A személyiség fogalma, jellemzői
   b. A személyiség különböző megközelítései: pszichoanalitikus, faktoriális, behaviorista, humanisztikus, kognitív, strukturalista
2. A személyiség struktúrája és dinamikája: a temperamentum, képességek: öröklött és tanult jelleg a képességek kialakulásában, a jellem, attitűdök, jellemvonások, a kreativitás mint a személyiség-dimenzió, a személyiség pszichoszociális fejlődése, szerepek és státusok
3. A személyiség fejlődése: a fejlődés fogalma és folyamata, kapcsolódó fogalmak: növekedés, érés, fejlődés, a személyiségfejlődés dimenziói (fizikai, pszichikai és szociális), a kisiskolás személyiségének a fejlesztése mint a nevelés alapvető célkitűzése
4. A kisiskolás személyiségfejlődésének sajátosságai
5. A személyiség fejlődését meghatározó tényezők rendszere
   a. Az átöröklés szerepe a személyiség fejlődésében
   b. A környezeti hatások szerepe a személyiség fejlődésében
   c. A nevelés meghatározó szerepe a személyiség fejlődésében
   d. Az egyéni sajátosságok és aktivitás szerepe
6. A nevelhetőség. Fogalma, elméletei, pszichopedagógiai jelentősége

III. Az oktatás célirányossága. Nevelési eszmény, célok és követelmények

1. A célok fogalma és funkciói
   a. nevelési eszmény, különböző korok nevelési eszményei
   b. nevelési célok
   c. általános célok és kompetenciák (AK, SK)

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

2. A célok osztályozása és rendszerezése. Céltaxonómia
   a. A célok osztályozása, az osztályozás szükségessége és kritériumai
   b. makro- és mikro jelleg szerinti taxonómia: rendszer- és folyamatcélok
   c. általánossági jelleg szerinti taxonómia (általános, köztes, általános fejlesztési követelmények/alapkompetenciák, részletes fejlesztési követelmények/sajátos kompetenciák és műveletesített célok)
   d. pszichológiai tartalom szerinti taxonómia (kognitív, affektív és pszichomotorikus célok
3. A célok műveletesítésének problematikája
   a. a műveletesítés, illetve a műveletesített célok fogalma és fontossága
   b. a műveletesítéssel szembeni követelmények (formai és tartalmi)
   c. a műveletesítés előnyei és hátrányai
   d. a célok, illetve kompetenciák előtérbe helyezése az oktatásban

IV. A curriculum elméleti és gyakorlati kérdései. Tantervelmélet és alkalmazás

1. A curriculum fogalma: eredet, megközelítés, szűkebb és szélesebb értelmezés
2. A curriculum szerkezete és típusai: alaptanterv, magtanterv, központi és helyi tanterv, a helyi tanterv kidolgozásának lehetőségei, különleges tantervtípusok
3. A curriculum tervezése, alkalmazása és értékelése:
   a. elemek és folyamatok a tervezésben,
   b. a pedagógusok egyéni tervei
   c. A curriculumhoz kapcsolódó iskolai dokumentumok: alaptanterv, keretterv, tantárgyi programok, tankönyvek és egyéb kiegészítő eszközök (módszertani útmutatók, gyűjtemények, munkafüzetek), ezek alkalmazásának a metodológiája;

V. Az iskolai tanulás. Korszerű tanuláselméletek napjainkban

1. Az iskolai tanulás: fogalma, formái és típusai, az iskolai tanulást meghatározó belső és külső tényezők rendszere, a kisiskolás tanulásának sajátosságai
2. Az iskolai tanulás modelljei és elméletei: az asszociációs tanulás, a szociális tanulás, konstruktivista tanulás, kognitív tanuláselmélet, a tanulás mint kooperáció, a cselekvéses tanulás, learning by doing, az iskolai oktatásban való alkalmazás lehetőségei
3. Az iskolai tanulás motiválása: a tanulási motiváció fogalma, jelentősége, típusai, a motiváció és az iskolai teljesítmény, a

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

kisiskolás iskolai motivációjának jellemzői, a motiváció optimumának törvénye, a motiváció növelésének stratégiái
4. A tanulás érzelmi légköre
5. Tanulási nehézségek, a sajátos igényű tanulók oktatása-nevelése
6. Az iskolai siker és sikertelenség pszichopedagógiai kérdésköre: az ikkolai siker és kudarc fogalma, meghatározó tényezők, a kudarc megelőzés, a siker elősegítése

VI. Az oktatási folyamat. Elmélet, metodológia, technológia az oktatásban és az értékelésben

1. Az oktatási folyamat fogalma, megközelítései, modelljei: az iskolai oktatás, a tanítás-tanulás-értékelés viszonya az oktatásban, az oktatási folyamat rendszerelméleti és kommunikációs megközelítése, a tanítás mint kommunikációs folyamat, a tanítási folyamat sajátosságai az elemi oktatásban, a tanítás hatékonyságát meghatározó tényezők rendszere
2. Normativitás az oktatási folyamatban, az oktatási folyamat alapelveinek a rendszere: tudatos és aktív, szemléletesség, az elmélet és gyakorlat összekapcsolása, a rendszeresség és folytonosság, az ismeretek és készségek alapos elsajátítása, hozzáférhetőség és egyéni foglalkoztatás, illetve a visszacsatolás biztosításának elve
3. A tanítás és képzés. Elmélet, metodológia, technológia
   a. Az oktatási metodológia, technológia, stratégia, módszer, eljárás és az ezek közti kapcsolatok elemzése
   b. Az oktatási stratégia összehangoló szerepe (problematizálás, induktív, deduktív stratégia)
   c. Az oktatási módszerek rendszere és csoportosítási lehetőségei
   d. Az oktatási módszerek funkciói és sajátosságai, a módszerek kiválasztásának kritériumai
   e. A fontosabb oktatási módszerek bemutatása (előadás, beszélgetés, szemléltetés, problematizálás, tankönyvhasználat módszere, begyakorlás, projektmódszer), számítógéppel segített tanulás
   f. Differenciálási lehetőségek a módszerek alkalmazásában
   g. Hagyományos és alternatív tanítási stratégiák, korszerű irányzatok a tanításban: kreatív, interaktív, tanulóközpontú, reflektív tanítás
   h. Az oktatási folyamat eszközei: fogalom, funkciók, csoportosítás, az eszközválasztás szempontjai;
   i. A számítógépes oktatás oktatási folyamatba való beillesztése. A számítógép mint oktatási eszköz

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

j. Az oktatás szervezeti formái: az osztály-, tantárgy- és tanórarendszer, tanóratípusok és
k. Munkaformák (frontális, csoportmunka, párban folyó, önálló és egyéniesített munka)

4. Az oktatási folyamat tervezése. Az oktatási folyamat megszervezésének formái és módjai
   a. A pedagógiai tervezés fogalma és funkciói: előrevetítés, tájékozódás, szervezés, irányítás, szabályozás, önszabályozás, innovációs funkciók;
   b. A tervezés szakaszai: célok meghatározása, a tartalmak kijelölése, az optimális stratégiák kiválasztása, az értékelés szempontrendszerének, módszereinek és eszközeinek a kidolgozása
   c. A tervezés szintjei: iskolai ciklusra, évi, félévi, tanulási egységre/heti és tanórai tervezés (idő szerint), műveltségi terület, tantárgy, tanegység, téma szerinti tervezés (terület szerint)
   d. Egységesség és sajátos jelleg az oktatási folyamat megtervezésében. A lecketerv és más tanórán kívüli tevékenységek tervezésének típusai
   e. Az oktatás szervezeti formái: az osztály-, tantárgy- és tanórarendszer. A tanóra mint az oktatási folyamat alapegysége, tanóratípusok (5 típus)
   f. Az oktató-nevelő tevékenység munkaformái (frontális, csoportmunka, párban folyó, önálló és egyéniesített munka)
   g. Gyakorlati alkalmazások: lecketervkészítés, más tanórán kívüli tevékenységek megtervezése
5. Az értékelés elmélete és gyakorlata az elemi oktatásban
   a. Az értékelés fogalma és műveletei (felmérés, értékelés, döntés). Az értékelés beillesztése az oktatási folyamatba
   b. Az értékelés funkciói: információs, motivációs, visszacsatolás biztosítása, diagnosztizáló, prognosztizáló, szabályozó-önszabályozó
   c. Az értékelés formái: kezdeti (diagnosztizáló), formatív, szummatív (szakaszzáró)
   d. Az értékelés módszerei és eljárásai: megfigyelés, szóbeli felmérés (feleltetés), írásbeli felmérés (félévi dolgozat, tantárgytesztek, feladatlap, gyakorlati próbák, projektek, portfolió
   e. Az értékelést befolyásoló tényezők, a viszonyítás problémája, hibalehetőségek az értékelésben
   f. Az értékelés tervezésének, szervezésének, megvalósításának és értelmezésének metodológiája
   g. Az értékelés optimalizálásának törekvései a romániai oktatási reform tükrében

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

VII. Nevelési interakciók, a nevelés pszichoszociális kérdései, osztálymenedzsment

1. Az iskolai osztály mint szociális kiscsoport

a. A csoport fogalma, annak típusai, sajátosságai
b. Az iskolai osztály mint szocializációs színtér. Nevelési interakciók az osztályban: kölcsönös megismerési, kölcsönös kommunikációs, társas-érzelmi, befolyásolási viszonyok;
c. Az osztály társas kapcsolatrendszere
d. Kapcsolatok és nevelési lehetőségek: együttműködés, versengés, megismerés, konformizmus, nonkonformizmus.
e. Nevelési légkör az osztályban
f. A pedagógus mint az osztályközösség vezetője, tanuló-tanuló, tanuló-pedagógus közti viszony
g. Tanítási és nevelési stílusok

2. Az iskolai kommunikáció

a. A kommunikáció fogalma, alkotóelemei, folyamata
b. A komm. típusai (interperszonális, csoporton, nyilvános, stb.) és formái: verbális, nonverbális, direktív-nondirektív, közvetlen és közvetett
c. A nevelési és oktatási kommunikáció
d. A hatékony komm. meghatározó tényezők
e. A nevelő nevelési és kommunikációs stílusa

3. Az iskolai osztály menedzsmentjének kérdései

a. Fogalommeghatározás: iskolai és osztálymenedzsment, osztályközösség, tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás
b. Az osztályközösség mint nevelési csoport. Az iskolai osztály mint közösség, az osztályközösség sajátosságai (szintalitása)
c. Az osztálymenedzsment dokumentumai: nevelési munkaterv, az osztály és a tanulók
d. A nevelési viszony fogalma
e. Az iskolai osztály mint szocializációs színtér. Nevelési interakciók az osztályban: kölcsönös megismerési, kölcsönös kommunikációs, társas-érzelmi, befolyásolási viszonyok;
f. Az osztály társas kapcsolatrendszere
g. Nevelési légkör az osztályban

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

4. A pedagógus személyisége

a. A pedagógus személyiségének összetevői: elméleti ismeretek, személyiségvonások, tanítási kompetencia, pszichopedagógiai tájékozottság, nevelési felfogások és meggyőződések, nevelési stílus;

b. Tulajdonságok és kompetenciák

c. A pedagógus státusza és funkciói: tervezés, szervezés, irányítás, nyomon követés, ellenőrzés, tanácsadás;

d. A pedagóguskép és pedagógusszakma régebb és napjainkban

e. Pedagógusi kompetenciák és szakmai karrier Romániában napjainkban

f. Deontológiai elvek a pedagógusi pályán

5. Nevelési tanácsadás

a. Az iskolai és pályaorientációs tanácsadás: fogalma, céljai, tartalmak, formái és technikái, szervezési keret (pszichopedagógiai kabinetek)

b. Pszichopedagógiai jellemzése

c. Partnerség és együttműködés a tanácsadásban

6. Az iskolai nevelés, partnerség a nevelésben: iskola, család, közösség

a. A család, szülői szerepek

b. A családdal és a helyi közösséggel való kapcsolattartás, partnerség

c. Az együttműködés különböző formái

7. A pedagógiai kutatás menedzsmentje

a. A kisiskolás személyiségének megismerése A pedagógiai kutatás módszereinek rendszere

b. Alapvető kutatási stratégiák: feltáró-alkalmazó, longitudinális-keresztmetszeti, kvantitatív-kvalitatív, feltáró-kísérleti

c. A kutatás folyamata, a kutatási terv elkészítése

d. Kutatási módszerek: megfigyelés, kísérlet, a szociometria mint a társas kapcsolatok feltárásának módszere, szóbeli és írásbeli kikérdezés, tantárgytesztek és más tesztek

e. A kutatási beszámoló elkészítése, a kutatási eredmények gyakorlati értékesítése

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Ajánlott bibliográfia a pedagógiai jellegű témákhoz:

- Fóris-Ferenczi Rita, Birta-Székely Noémi (2007, szerk.): *Pedagógiai kézikönyv.* Az oktatás pedagógiaelméleti alapjai. Ábel Kiadó, Kolozsvár
- Falus Iván (12007, szerk.): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Fóris-Ferenczi Rita (2008): *A tervezéstől az értékelésig. Tanterv- és értékeléselmélet.* Ábel Kiadó, Kolozsvár
- Péter Lilla (2009/2016): *Bevezetés a pedagógiába.* Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár
- Barabási Tünde (2008/2016): *Tanítástanulási és tanulástanítási alapismeretek.* Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár
- Dósa Z és Péter L (2010/2018): *A pedagógiai kutatás alapjai.* Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár
- Péter Lilla (2008): *Neveléselméleti alapkérdések.* Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár
- Stark Gabriella (2013): *Tantervelméleti alapismeretek. Az óvodai és elemi oktatás tantervéről pedagógus(jelölt)eknek* . Status Kiadó, Csíkszereda
- Tóth László (2007): *Pszichológia a tanításban.* Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen
- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2006): *Pszichológia pedagógusoknak.* Osiris Kiadó, Bp.
- Iucu, Romita B. (2000): *Managementul clasei de elevi*. Editura Polirom
- Kozma Tamás (2000): *Bevezetés a nevelésszociológiába*. Osiris Kiadó, Budapest

Ajánlott bibliográfia a pszichológiai jellegű témákhoz:

- Atkinson, R., Hilgard, E. (2006): *Pszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest
- Carver, Ch., Sheier, M. (2006): *Személyiségpszichológia,* Osiris Kiadó, Budapest
- Vajda Zs., Kósa É. (2005): *Neveléslélektan.* Osiris Kiadó, Budapest
- Cole, M., Cole, S. (2004): *Fejlődéslélektan.* Osiris Kiadó, Budapest

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

- N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2006): *Pszichológia pedagógusoknak.* Osiris Kiadó, Budapest

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Tematică propusă pentru examenul de gradul didactic II – învăţători, institutori la disciplina: **Metodica predării limbii şi literaturii române la ciclul primar**

1. Algoritmul predării-învăţării citit-scrisului în limba română la clasele cu predare în limba maghiară
2. Rolul învăţătorului în stimularea interesului pentru lectură al elevilor din ciclul primar. Algoritmul cunoaşterii textelor epice şi lirice.
3. Posibiulităţi de dezvoltare a gândirii critice a elevilor la lecţiile de lectură literară. Metode moderne de prelucrare
4. Posibilităţiu de inovare de către învăţător a metodelor de predare-învăţare a limbii române (a cunoştinţelor gramaticale) în ciclul primar
5. Evaluarea – rolul evaluării formative în învăţarea limbii române. Specificul evaluării în ciclul primar – itemii şi clasificarea lor
6. Cultivarea creativităţii elevilor în orele de compunere şcolară. Criterii de clasificare a compunerilor şcolare.

Bibliografie

1. Pintilie, Mariana, Metode moderne de învăţare – evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002
2. Tótharsányi, Sándor, Metodica predării limbii române în grădiniţele şi la clasele primare din unităţile şcolare cu predare în limba maghiară, îndrumător practic,
3. Mitu, Florica, Jocuri didactice integrate pentru învăţământul preşcolar, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2005
4. Mitu, Florica, Ghid pentru proiecte tematice, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2005
5. Pamfil, Alina, Didactica limbii şi literaturii române, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2000
6. Ionescu, Miron – Chiş, Vasile, Sreategii de predare şi învăţare, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1992
7. Negruţ, Margareta, Ghid metodic al predării limbii române în şcolile cu învăţământ în limbile minorităţilor naţionale, Editura Studium, Cluj-Napoca, 2000
8. Molan, Vasile – Bizdună, Maria, Didactica limbii şi literaturii române, Program universitar de formare, PIR, Bucureşti, 2006

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Az elemi tagozatos **anyanyelvi nevelés** tantárgy-pedagógiája

Anyanyelvi tantárgy-pedagógia

I. Az anyanyelvi tantárgypedagógia fogalma, az anyanyelvi nevelés alapelvei, céljai és feladatai
II. Az anyanyelvi nevelés előkészítő-I.-II., valamint III.-IV. osztályos Tanterve (alapkompetenciák, sajátos kompetenciák, tevékenységpéldák, tartalmak)
III. A kommunikációs képességek fejlesztése:
A 6-10 éves gyermek beszédének jellemzői
Beszédfejlesztés a szókincs, a mondat és a szöveg szintjén.
Beszédművelés (beszédlégzés, helyes hangejtés, artikuláció, hangsúly, beszéddallam, metakommunikációs eszközök)
A kommunikációs képességeket fejlesztő anyanyelvi játékok
IV. Olvasás- és írástanítás
Az előkeszítő osztály anyanyelvi fejlesztesi követelményei és feladatai
Az olvasás- és írastanítás előkészítése
Hangleválasztás, hangösszevonás képességének a fejlesztese
A nyomtatott betű tanítása, módszerei
Az olvasástechnika és a szövegértő olvasás fejlesztése. Olvasási gyakorlatok
Az írott betű tanítása, módszerei
Az írástechnika és az íráskészség fejlesztése. Írásgyakorlatok.
V. A szövegértelmezés képességének fejlesztése
A különböző szövegtípusok feldolgozása (lírai, epikai, ismerettartalmú – pl. történelmi témájú, tudományos ismereteket tartalmazó – szövegek,, funkcionális szövegek értelmezése, feldolgozása)
VI. Az írásbeli szövegalkotás (fogalmazás) képességének fejlesztése
Az írásbeli szövegalkotás előkészítése (pl. vázlatírás), a fogalmazás megírása, gyakorlása
A tantervben szereplő szövegtípusok, szövegműfajok (leírás, elbeszélés, levél, meghívó, plakát, reklám) alkotása
VII. A nyelvi ismeretek és a helyesírás tanítása
A nyelvi érzékenység fejlesztése. A nyelvi tapasztalatszerzés útjai.
Nyelvtani ismeretek és alkalmazásuk
A helyesírás tanítása
VIII. A tervezés szerepe az anyanyelvi nevelésben (kalendarisztikus tervezés, tanulási egységek tervezése, óratervezetek)
IX. Értékelés az anyanyelvi nevelésben

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Minősítő értékelés – fejlesztő értékelés az anyanyelvi nevelésben
A fejlesztő értékelés lehetséges formái
Értékelés – követelmények – feladatírás. A tesztek (feladatlapok) szerkesztése.

Gyermekirodalom, nyelvi ismeretek (a gyermekirodalmi és nyelvi tematika bármely eleme **didaktikai kontextusba ágyazottan** szerepelhet a tételben**).**

Gyermekirodalom:

I.1. A népi gyermeklíra: mondókák, mondókatípusok, játékversek, kiszámolók.
A népi gyermekjáték.
II.2. A gyermeklíra: Gyulai Pál/Pósa Lajos, Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, József Attila, Szabó Lőrinc, , Tamkó Sirató Károly, Zelk Zoltán gyermekversei
Balázs Imre József, Fekete Vince, Kányádi Sándor, Kovács András Ferenc, Lackfi János, László Noémi, Szabó T. Anna, Tóth Krisztina gyermekversei)
III.**3. A gyermekirodalom epikai műfajai**
A népköltészet epikai műfajai. A népmese és a népmonda.
Benedek Elek meséi.
Népköltészeti gyűjtések: Arany László, Illyés Gyula gyűjtemenyei.
A műköltészeti mese: (Pl. Berg Judit, Döbrentey Ildikó, Kányádi Sándor, Lázár Ervin, Máté Angi, Zágoni Balázs meséi)
A gyermek- és meseregény: (Pl. Berg Judit, Csukás István , Fodor Sándor, Lázár Ervin, Móra Ferenc, Fekete Vince, Varró Dániel meseregényei)
MEGJEGYZÉS: A zárójelbe tett nevek csak a példa kedvéért soroltattak fel.

Magyar nyelv (nyelvi ismeretek):

Általános ismeretek a nyelvről:
Hangtani ismeretek. Magánhangzók, mássalhangzók, magánhangzótörvények, mássalhangzótörvények. A szótag, szótagolás és elválasztás.
A magyar helyesírás alapelvei
Szóalaktani ismeretek
A szótő és toldalékok. A toldalékok fajtái és funkciójuk.
Szófajtani ismeretek. Alapszófajok, viszonyszók és mondatszók. A szófajok stilisztikai értéke.
Mondattani és szövegtani ismeretek

- Az egyszerű mondat. A mondatok kommunikációs funkciója (információközlő, érzelemkifejező, felszólító mondatok). Az összetett mondat. Viszonyok az összetett mondatban. Szövegtípusok (elbeszelő, leíró, ervelő).

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Ajánlott könyvészet:

1. Adamikné Jászó Anna (2002): Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Trezor Kiadó, Budapest
2. Adamikné Jászó Anna – Kálmánné Bors Irén – Kernya Róza – H. Tóth István (2001): *Az anyanyelvi nevelés modszerei.* Általános iskola 1–4. osztály. Kaposvár
3. Ambrus Ágnes – Szántó Bíborka (2019): *Anyanyelvi nevelés – Tanítói kézikönyv. Tantervek. Tankönyvek. Értékelés*. Kreatív Kiadó, Marosvásárhely
4. Baloghné Zsoldos Julianna (1990): *A nyelvi, irodalmi, kommunikációs nevelési program tantárgypedagógiája*. Budapest
5. Bárdos József 2013: A modern gyermekköltészet keretei. http://folyoiratok.ofi.hu/konyv-es-neveles/a-modern-magyar-gyermekkolteszet-keretei
6. Dobszay Ambrus: A magyar gyermekvers – klasszikusok és maiak. http://epa.oszk.hu/01200/01245/00008/cikk1.html
7. Gósy Mária (2009): *A beszédészlelés és a beszédmegértés fejlesztése (szóban és írásban) iskolásoknak.* Nikol Kiadó, Budapest
8. Hernádi Sándor: *Beszedművelés*. Tankönyvkiadó, Budapest
9. Petres Csizmadia Gabriella: A kortárs gyermekköltészet sajátosságai és típusai. http://katedra.sk/2016/03/31/petres-csizmadia-gabriella-a-kortars-gyermekkolteszet-sajatossagai-es-tipusai-1-resz/
9. Sugárné Kádár Júlia (1985, 1987): *Beszéd és kommunikáció az óvodás- és kisiskolás korban.* Akadémiai Kiadó, Budapest
10. Szántó Bíborka (2018): *Az óvodai és elemi tagozatos anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár
A *Tanítók Lapja* folyóirat Nagyító, illetve Tervezés, értékelés c. rovatainak írásai
Az érvényben levő tankönyvek, tantervek
Tanterv az anyanyelv kompetencia alapú oktatáshoz. Magyar anyanyelvi kommunikáció az előkészítő osztálytól a II. osztályig. Bukarest, 3418/19,03,2013
Magyar nyelv és irodalom. Tanterv az anyanyelv oktatásához – III. és IV. osztály. Bukarest, 5006/02.12.2014.

Gyermekirodalmi antológiák, kötetek

Banyó Péter - Csányi Dóra - Edinger Katalin - Kovács Eszter: *Friss tinta! - Mai gyerekversek*
Ferenczes István - Fekete Vince: *Tündérkert. Erdélyi magyar költők gyermekversei*
Lackfi János & Vörös István (2009). *Apám kakasa.*
Lackfi János (szerk.): *Aranysityak - Friss gyerekversek*
Makkai Kinga (szerk.): *Ragyog a mindenség. Erdélyi gyermekvers-antológia*
Lovász Andrea: *Gyermekirodalmi lexikon I-II.*
Balázs Imre József: *Hanna hinta, Blanka birodalma*

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Lackfi János: *Részeg elefánt*
Szabó T. Anna: *Tatok-tatok*
Tóth Krisztina: *A londoni mackók*
stb.

Nyelvi ismeretek: Adamikné Jászó Anna (2007): *A magyar nyelv könyve.* Flaccus Kiadó, Budapest

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

II-es fokozati vizsgatematika tanítók részére (2020)
MATEMATIKA

1. Szöveges feladatok megoldási módszerei
   - Ábrázolás módszere (szakaszos, egyéb)
   - Fordított út módszere
   - Összehasonlítás módszere (behelyettesítés, kiküszöbölés)
   - Hamis feltételezés módszere
   - Mérlegelv
   - Hármasszabály (egyszerű, összetett)
   - Mozgással kapcsolatos feladatok
   - Nem standard feladatok (halmazábrák, logika, kombinatorika, skatulya elv, konstruktív módszer, algoritmikus módszer, invariancia elve)
2. A tanulók mozgósításának lehetőségei matematika órán
   - Taneszközök: tankönyv, példatár, munkalap, vonalzó, számítógép, digitális taneszközök, Dienes-készlet, korongok, színes rúd készlet, fóliák, betű-szám kártyák, játékpénzek, mérőeszközök, stb.
   - Tanulásszervezési módok: frontális, egyéni, páros, csoportmunka (differenciált, kooperatív)
   - Módszerek: szóbeli, ismeretközlés, problematizálás, felfedezéses tanulás, szemléltetés, bizonyítás, didaktikai játék, kooperatív módszerek, projektmódszer, stb.
3. Az oktatási módszerek szerepe a matematika órán
   - Kooperatív tanulásszervezés
   - Hagyományos módszerek (előadás, magyarázat, elbeszélés)
   - Modern módszerek (kooperatív, projektmódszer, számítógépes oktatás)
4. Értékelés, visszacsatolás a matematika órák folyamán
   - Típusok (helyzetfeltáró, fejlesztő, formáló, lezáró, minősítő)
   - Technikák (folyamatos megfigyelés, szóbeli, írásbeli, kérdőíves, gyakorlati tevékenység alapján történő)
   - Eszközök (feleletek, dolgozatok, feladatlapok, tantárgytesztek, vizsgák)
5. A didaktikai játék helye és szerepe a matematika órán
   - Értelmezés (didaktikai cél, didaktikai feladat, játékelemek, matematikai tartalom, didaktikai eszközök, játékszabályok)
   - A játék lezajlásának módszertana (előkészítés, szervezés, befejezés)

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

6. Az elemi osztályos matematika kompetenciaalapú oktatása (alapkompetenciák, sajátos kompetenciák és tanulási tevékenységek): tantervek
7. A természetes szám fogalmának alakítása
8. A természetes számokkal való műveletek tanítása (algoritmusok, műveletek sorrendje)
9. Törtek és törtekkel való műveletek
10. Mérések, mértékegységek tanítása
11. A geometria elemeinek tanítása

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie si Ştiinţe ale Educaţiei
Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029
Tel.: 0264-40.53.37
Fax: 0264-59.05.59
www.psiedu.ubbcluj.ro

Könyvészet, segédanyagok

Módszertan

1. Nagy Eszter tanulmányi útmutatója: Matematika foglalkozások/Matematika tanítás módszertana és gyakorlata: http://odorheiusec.extensii.ubbcluj.ro/vizsgazoknak/meto matem okt 22.pdf
2. Letölthető matematika módszertani jegyzet (románul) - Didactica Mate_suport cursPIPP_ ID_2018.pdf: https://sites.google.com/site/ioanamagdas/invatamant-primar-si-prescolar
3. Baranyai Tünde Klára (2019): Aritmetika tanításának módszertana elemi tagozaton, Kolozsvári Egyetemi Kiadó
4. C. Neményi Eszter, Szendrei Julianna (2016): A számolás tanítása. Szöveges feladatok. Matematika tantárgy-pedagógiai füzetek. Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar. ELTE Eötvös Kiadó, ELTE
5. C. Neményi Eszter (2012): Relációk, függvények, sorozatok. A törtszám. A negatív szám. Matematika tantárgy-pedagógiai füzetek. Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar. ELTE Eötvös Kiadó, ELTE

Feladatmegoldási módszerek

6. Marchis Julianna (2017): *Szöveges feladatok az elemi osztályokban*, Presa Univ. Clujeana
7. Kovács Barna (2018): Szöveges feladatok megoldási módszerei, Presa Univ. Clujeana http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2250.pdf
8. Tuzson Zoltán (2014): *Hogyan oldjunk meg aritmetikai feladatokat?*, Ábel Kiadó, Kolozsvár
9. Kürthy Katalin (2015): *Barangoljunk a matematika világában!,* Ábel Kiadó, Kolozsvár
10. V. G. Dumitru, A. Dumitru, V. Fătu: (2002): *Matematică pentru ciclul primar (perspicacitate, logică, teste, joc)*, Ed. Niculescu, Bucureşti